

**A GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL VERSENYKULTÚRA KÖZPONTJÁNAK
GVH VKK/2/2009. SZ. PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA**

**Meghatározott versenyjogi és versenypolitikai, illetve piacelméleti,
valamint a fogyasztói döntéshozatallal és védelmével kapcsolatos
kérdésekkel foglalkozó kutatások támogatására**

A Gazdasági Versenyhivatal Versenykultúra Központja pályázatot hirdet az alábbi versenyjogi és versenypolitikai, illetve piacelméleti, valamint a fogyasztói döntéshozatallal és védelmével kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó kutatások támogatására.

1. Általános tudnivalók

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) a magyarországi versenykultúra fejlesztése érdekében végzett tevékenységének maradéktalan ellátása végett a hivatal szervezetén belül létrehozta a Versenykultúra Központot (GVH VKK). A GVH VKK nyilvánosságra hozott éves munkaterv alapján látja el a versenykultúra, valamint a tudatos fogyasztói döntéshozatal kultúrájának fejlesztésével kapcsolatos feladatokat. A 2009. évre szóló módosított munkaterv célul tűzi ki a GVH VKK által meghatározott szakmai kérdésekben kutatási pályázatok megjelentetését. Az erre fordítható keretösszeg felhasználása – a működés átláthatósága érdekében – pályázat útján történik, az alábbi feltételekkel.

2. A pályázat célja

A pályázat célja a versenyjog és a versenypolitika, illetve a piacelmélet, valamint a fogyasztói döntéshozatal és védelmének kérdéseivel foglalkozó magyarországi tudományos élet és közélet működésének és fejlődésének elősegítése, azáltal, hogy támogat egyes, e téren folytatott tudományos kutatásokat, illetve keresletet támaszt azokkal szemben. A támogatás célja az is, hogy hozzájáruljon a versenyjoggal, a versenypolitikával, illetve a piacelmélettel, valamint a fogyasztói döntéshozatallal és védelmével kapcsolatos magyarországi és európai közösségi elméleti és empirikus ismeretek gyarapodásához, javulásához és finomodásához. A támogatásnak *nem célja* a GVH jogalkalmazási tevékenységéhez – pl. folyamatban lévő/előkészítés alatt álló versenyfelügyeleti vagy egyéb GVH eljárásokhoz (pl. ágazati vizsgálatok) – közvetlenül kapcsolódó kutatások, illetve szakértői munka finanszírozása.

3. A pályázat tárgya

A GVH VKK 2009-re az alábbi kutatási témákban hirdet pályázatot:

A./ A tervezett villamos energia erőművi kapacitások hatása a villamos energia piac vertikumára 2020-ig

A magyar villamos energia piac versenypiaci szegmensét a korábbi hosszú távú megállapodások felbontását követően jelenleg is jelentős mértékben befolyásolja az MVM-csoport nagykereskedelmi piacon betöltött jelentős szerepe, amely részben a saját tulajdonában lévő erőművi kapacitásainak, részben pedig egyéb erőművekkel kötött szerződéseinek köszönhető. A közelmúltban számos olyan projekt terve került nyilvánosságra, amelyek a hazai erőművi park bővítését célozták. Mivel a villamos energia

piaci verseny jövőbeni helyzetét jelentősen befolyásolhatja, hogy a hazai villamos energia termelői és nagykereskedelmi piacnak milyen a szerkezete, ezért fontos annak vizsgálata, hogy a pótlólagos (és az esetlegesen megszűnő) kapacitások várhatóan milyen hatást gyakorolnak majd e piacokra.

A pályázat keretében a GVH VKK azt várja a pályázótól, hogy az alábbi kérdésekre keressen választ:

Új alaperőművek, elsősorban egy új atomerőmű építésének várható hatása a villamos energia-termelés és nagykereskedelem piacának szerkezetére, versenyviszonyaira és azok lehetséges előnyei és hátrányai. A magyar állam megújuló energia felhasználásra vonatkozó uniós vállalásaival összefüggően tervezett megújuló energia erőművek szerepe, azok várható hatása a magyar villamos energia piaci vertikum szerkezetére és verseny viszonyaira. Egyéb technológiára épülő (pl. kombinált ciklusú) erőművek építésének hatása a villamos energia piacra. A tervezett beruházások fényében a jelenleg rendelkezésre álló erőművi kapacitások fenntartásának szükségessége, az erőművek élettartamának meghosszabbítása, illetve ezek előnyei és hátrányai.

B./ A zöld energiák versenyképességi hátrányai, valamint az ezt ellensúlyozó támogatási rendszerek nemzetközi és magyar gyakorlata

A magyar villamos energia-termelés több mint 20%-át a kötelező átvételi (KÁT) körbe tartozó termelés teszi ki. A kötelező átvétel hatósági áron történik, amely ár a megújuló energiatermelés ösztönzése érdekében jelentősen meghaladja a piaci árat. A magyarországi, megújuló energiákat támogató rendszer magas hatásfokú, kapcsolatlan hő és villamos energiát termelő erőművek termelését is a KÁT körbe sorolja.

A GVH VKK által fenti témában kiírt pályázat arra keres válaszokat, hogy a piaci viszonyok és Magyarország kötelezettségvállalásai mennyiben indokolják, a szó szoros értelmében véve nem megújuló technológiák támogatását; a jelenlegi KÁT rendszer vezet-e versenytorzulásokhoz, hosszú távú piacszerkezeti változásokhoz, stb.

A pályázat keretében a GVH VKK azt várja a pályázótól, hogy – nem kimerítő jelleggel – az alábbi kérdésekre keressen választ:

A nemzetközi gyakorlatban milyen technológiák minősülnek megújuló („zöld”) energiáknak? Milyen támogatási módozatok léteznek? Milyen szempontok alapján sorolnak be egyes technológiákat a megújuló energiák közé? A nemzetközi gyakorlatban fellelhető támogatási rendszerek okoznak-e, és ha igen, milyen versenytorzításokat? A kapcsolatlan termelő erőművek versenyképessége összehasonlításban a hagyományos – nem megújuló – erőművekkel. A magyar KÁT rendszer hatása a villamos energia piaci versenyre. Javaslatok a KÁT rendszer piacbarát reformjára (figyelembe véve azonban Magyarországnak a megújuló energiák részarányára vonatkozó EU-s kötelezettségeit).

C./ A vertikális korlátozásokkal kapcsolatos újabb közgazdasági irodalom (kompiláció)

A termelési és értékesítési lánc különböző szintjein tevékenykedő vállalatok közötti vertikális korlátozások különböző fajtáinak jóléti hatásai nem egyértelműek. Egyrészt különféle negatív vertikális externáliák kiküszöbölésével javíthatják a hatékonyságot, csökkenthetik a költségeket, fokozhatják a versenyt, és így a fogyasztók javát szolgálhatják. Másrészt azonban versenyellenes hatásai is lehetnek az upstream vagy a downstream piacon: közvetlenül csökkenthetik a versenyt a más piacon lévők között, vagy nehezíthetik a belépést vagy a piacon maradást (kizárás), esetleg közvetve, kollúzió megkönnyítése révén árthatnak a versenynek.

A vertikális korlátozások hatásai nem következnek egyértelműen a megállapodás formájából, versenyjogi kezelésük közgazdasági elemzést igényel. A különféle vertikális korlátozások

versenyjogi megközelítése az utóbbi néhány évtizedben a közgazdasági gondolkodás fejlődését követi. Ennek megfelelően e megállapodásoknak a világ versenyhatóságai által történő általános megítélése többször változott. A vertikális korlátozásokkal kapcsolatos közgazdasági szakirodalomban az utóbbi évtizedben megjelent újabb eredmények nyomán – ezek nagy része empirikus elemzés – a témával kapcsolatos viták Európában a közelmúltban felélénkültek, az Európai Bizottság egyeztetéseket folytat a vonatkozó joganyag esetleges módosítása céljából.

A pályázat keretében a GVH VKK azt várja a pályázótól, hogy készítsen általános áttekintést/kompilációt az elmúlt évtizedben vertikális korlátozásokkal, azok versenyre gyakorolt hatásaival, valamint azok versenypolitikai kezelésével foglalkozó külföldi közgazdasági szakirodalomról. Az áttekintés a szakirodalom empirikus és elméleti részét egyaránt ölelje fel. Az áttekintés szenteljen külön figyelmet a viszonteladási ár megkötésnek, mint a vertikális korlátozások egyik fajtájának. Az áttekintés strukturált formában mutassa be a szakirodalomban fellelhető különféle megközelítéseket és a belőlük eredő következtetéseket, különös tekintettel arra, hogy milyen esetekben és milyen formában lehet szükséges a versenyhatóságok beavatkozása.

D./ A hazai szállítási szolgáltatások piacának áttekintése, különös tekintettel a vertikálisan integrált vállalatcsoportok szerepére

Nemzetközi tanulmányok alapján a nemzetközi szállítmányozási, logisztikai piac az elmúlt 10 évben dinamikusabban növekedett, a piacon számos új piaci szereplő jelent meg, továbbá vállalati felvásárlások, leányvállalatok alapítása formálta át a piac struktúráját. A szállítmányozási, logisztikai piac elválaszthatatlan az áru fuvarozási piactól, mert a két szegmens csak egymás szolgáltatásait kiegészítve képes megoldani napjaink egyre komplexebbé váló szállítási feladatait. A szoros kapcsolat ellenére a szállítás különböző alpiacain eltérő versenypiaci feltételek figyelhetők meg és az európai versenyhatóságok gyakorlatában is elkülönülő piacként definiálják őket.

Magyarország Európai Unióhoz történő csatlakozása óta a hazai szállítási alpiacok szereplői számára olyan nemzetközi piacok váltak elérhetővé, melyek kiemelkedő üzleti lehetőségekkel kecsegtetnek, azonban eddig nem tapasztalt erős versennyel kellett szembenézniük. Az élesedő verseny arra készítette a vállalatokat, hogy szolgáltatásaik folyamatos bővítésével egyre több fogyasztói igényt tudjanak egyszerre kielégíteni, a lehető legjobb minőségben.

A pályázat keretében a GVH VKK azt várja a pályázótól, hogy készítsen általános áttekintést a hazai szállítmányozási, logisztikai piac jelenlegi állapotáról (érintett vállalatok száma, főbb jellemzői, piaci szerkezet, stb.), a 2004 óta lezajlott legfontosabb változásokról, különös tekintettel a több szállítási alpiacot is érintő, integrált vállalatcsoportok kialakulásának folyamatára. Az áttekintés strukturált formában mutassa be és elemezze az integrált vállalati struktúra hatását a vertikum egyes szintjein kialakuló versenyfeltételek és a vevőkre/fogyasztókra, valamint konkrét példá(ko)n keresztül szemléltesse a vállalatok struktúraváltásából eredő hatékonysági, versenyképességi hatásokat. Pozitívum, ha a pályázat a hasonló európai trendekbe illesztve, azokkal összehasonlítva tárgyalja a vizsgált témákat, illetve, ha empirikus elemzést is tartalmaz.

E./ A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás „kampányidőszakának” hatásai

A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás piacán Magyarországon 2009 előtt a verseny sajátos piaci szabályok szerint zajlott. Ebben meghatározó szerepe volt az ún. „kampányidőszaknak”: annak következtében, hogy valamennyi szerződés január 1-jén járt le, az értékesítési időszak legjelentősebb szakaszát jelentette a novemberi hónap, amikor a már

meglévő biztosításokkal rendelkező ügyfelek előző biztosításuk felmondásával új szerződést köthettek, „átszerződhetek”.

A „kampányidőszak” kétségtelenül jelentősen növelte a piac kínálati oldalára nehezedő nyomást. A tranzakciók egy hónapra történő koncentrációja nagyban segítette a piac átláthatóságát, valamint dinamizálta a keresleti oldal magatartását azáltal, hogy a kötelező időszak egyben fel is hívta a figyelmet a váltással járó előnyökre. Összességében vélhető, hogy a „kampányidőszak” jelentősen erősítette a fogyasztók helyzetét az egyes tranzakciók során.

Egyes vélemények szerint ugyanakkor a kampányidőszak veszélyeztette az iparág stabilitását, mivel a felfokozott versenyben a biztosítók olyan alacsony árakat kínáltak, amelyek veszélyeztethették volna egyes biztosítók szerződésszerű teljesítését káresemények esetén, ami aztán az iparág összeomlását eredményezhette volna. Ezzel kapcsolatban gyakori érv a keresztfinanszírozás, illetve az árukapcsolás előtérbe kerülése. A szabályozás végül 2009-től megszüntette a kampányidőszak rendszerét.

A pályázat keretében a GVH VKK azt várja a pályázótól, hogy elméleti szempontból és empirikusan minél teljesebben elemezze a „kampányidőszak” rendszerének stabilitásra és versenyre, valamint fogyasztói döntésre gyakorolt hatásait a magyarországi kötelező felelősségbiztosítási piacon. A teljes elemzés része az árak és értékesítési volumenek, értékesítési technikák elemzése, a magyarországi piacon azonosítható versenystratégiák (pl. becsalógató termék, kiszorító árazás, ügyfélszerzés), azok verseny- és jóléti hatásainak elemzése, illetve a szektort esetlegesen fenyegető stabilitási kockázatok elemzése. A teljes elemzés része lehetőleg nemzetközi tapasztalatok alapján az is, hogy mik a kampányidőszaki értékesítés sajátosságai (egyszeri vagy többszöri árközlés, értékesítés feldolgozásának erőforrásigénye), illetve milyen esetekben várható annak sikeres alkalmazása, valamint mennyire és milyen okokból nehezíti vagy könnyíti meg a fogyasztók információhoz jutási, döntéshozási lehetőségeit.

F./ A közvetítői értékesítés díjazásának versenyhatásai a pénzügyi piacokon

A különböző értékesítési csatornák esetében speciális szerep jut a szolgáltatás közvetítőinek, mivel szolgáltatásuk fogyasztóik számára gyakran bizalmi jószág, a közvetítő saját érdeke ugyanakkor – díjazási rendszerétől függően – nem feltétlenül esik egybe a fogyasztó érdekével. Ennek a kérdésnek egy gyakori megnyilvánulása, ha a közvetítők a fogyasztók számára nem a nekik legkedvezőbb, hanem a saját maguk számára legmagasabb jutalékot fizető terméket közvetítik ki.

A közvetítők szabályozása kapcsán fontos kérdés, hogy milyen modellt érdemes követni az egyes pénzügyi termékek közvetítőinek díjazása kapcsán. A jelenlegi magyar helyzetben gyakori, hogy a termék forgalmazója fizeti a közvetítő jutalékát, ráadásul ennek hatásai sem átláthatóak. A nemzetközi gyakorlatban általában elfogadott a termékforgalmazótól származó jutalékok léte, és a szabályozás az átláthatóságra helyezi a hangsúlyt. Létezik azonban olyan megközelítés is, amely egyenesen eltörölné a forgalmazótól származó jutalék rendszerét, és csak a vevőtől származó díjfizetésnek hagyna teret.

A pályázat keretében a GVH VKK azt várja a pályázótól, hogy példákön keresztül elemezze a közvetítői jutalékfizetés egyes rendszereit, illetve igyekezzen beazonosítani azokat a terméksajátosságokat, amelyek alapján egyes termékek esetében esetleg eltérő jutalékfizetési rendszerek lennének indokoltak. A pályázat keretében az elméleti rendszereket célszerű lehet összevetni a jelenlegi hazai gyakorlattal, és az összevetés alapján következtetéseket levonni a hazai szabályozás megfelelőségéről.

G./ A fogyasztói döntési eltérés magyarázata az információs közgazdaságtan és a viselkedési gazdaságtan eszközeivel (kompiláció)

Az elmúlt években a közgazdaságtan fokozódó mértékben foglalkozik a fogyasztói döntéshozatal empirikus és elméleti kutatásával – ennek a folyamatnak nagy lökést adott a viselkedési gazdaságtan fejlődése, számos kutatási eredmény publikálása.

A viselkedési közgazdaságtan számos megállapítása nem mond ellent az információs közgazdaságtan eredményeinek, hanem kiegészíti azt. Egyes fogyasztói magatartásokat, a neoklasszikus értelemben vett racionális fogyasztói viselkedéstől való eltéréseket mind az információs közgazdaságtan, mind pedig a viselkedési gazdaságtan elemez, illetve előre jelez, bárha a magyarázat fogalomkészlete és esetenként logikája eltérő is (pl. a fogyasztó számára rendelkezésre álló „túl sok” információ és annak hatása a döntéshozatalra). Vannak azonban olyan fogyasztó magatartás-típusok, illetve eltérések, amelyeket csak az egyik elmélet magyaráz, illetve jelez előre (pl. nem-standard preferenciák).

A pályázat keretében a GVH VKK azt várja a pályázótól, hogy készítse általános áttekintést/kompilációt az információs közgazdaságtan és a viselkedési közgazdaságtan egyes konkrét fogyasztói magatartás-típusokra adott magyarázatairól. Az áttekintés strukturált formában mutassa be és elemezze az elméletek közötti átfedéseket és eltéréseket, valamint azt, hogy az eltérések milyen következménnyel járhatnak egy információs közgazdaságtant, illetve egy viselkedési gazdaságtan eredményeit felhasználó fogyasztóvédelmi politikára nézvést.

H./ A verseny hiányának okai a liberalizáció ellenére a tankönyvpiacon

1988-ban az Európai Tanács és az Európai Közösség oktatási miniszterei határozatot fogadtak el az oktatás európai dimenziójáról. Leszögezték, hogy a könyvkiadást – a tankönyvkiadást is – gazdálkodói tevékenységnek tekintik, amire a közösségi versenyjog szabályai vonatkoznak. A rendszerváltozást követően a magyar tankönyvpiac liberalizálttá vált. A tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény preambuluma kimondja, hogy a tankönyvellátás olyan közfeladat, amelyben a tankönyvek előállítására és a tanulókhöz történő eljuttatására Magyarországon is piaci viszonyok között valósul meg. Ez a piac azonban sajátságából következően nem mindenfajta korláttól mentes, hiszen a minőség biztosítására a tankönyvvé nyilvánítási eljárás ad garanciát, a hivatalos tankönyvlistára felkerülő könyvek árának felső határát pedig az oktatási miniszter határozza meg.

A liberalizáció óta eltelt évek nem mindenben igazolták vissza azt a várakozást, hogy a piaci verseny lehetővé tétele kedvezően hat a tankönyvek árára és minőségére. A piacon a verseny lehetőségének ellenére nem tapasztalható hatásos ár/minőségi verseny a tankönyvkiadók között. Ugyan a tankönyvkiadók ajánlanak fel kedvezményeket az iskolák/tanárok részére, de ezek a kedvezmények nem feltétlenül jutnak el a diákokig.

A pályázat keretében a GVH VKK azt várja a pályázótól, hogy készítse átfogó tanulmányt a tankönyvpiac sajátosságairól, mutassa be a liberalizációt követő tankönyvpiac alakulásának főbb tendenciáit, a tankönyvek árának és választékának változását, a verseny hatását a tankönyvpiacra, annak különböző szegmenseire. Ennek keretében térjen ki többek között arra, hogyan zajlik az oktatási miniszter által meghatározott tankönyvi árlimit kitűzése; hogyan alakult a tankönyvlistára fel nem került, de tankönyvként használt könyvek oktatásban történő felhasználása; az árlimitnek milyen szerepe van abban, hogy több kiadó nem minősíteti tankönyvvé kiadványát; valamint milyen szerepe van, és hogyan működik a gyakorlatban a Tankönyves Vállalkozók Országos Testülete. Fontos lenne annak kutatása is, hogy a tankönyvek kiválasztásában döntést hozó iskolák és tanárok e szerepükben, mennyiben képesek a tanulói, fogyasztói érdekek képviselői maradni, s vannak-e olyan piaci gyakorlatok, amelyek versenytorzító érdekeltségi viszonyok kialakulására utalnak. Végezetül

nemzetközi kitekintés során a pályázó mutassa be, milyen külföldi modellek léteznek a tankönyvpiacra, és ezek mennyire működnek hatékonyan.

I./ A patikaliberalizáció hatásai a fogyasztók szempontjából

A gyógyszerári piacon más-más szabályozási modellek működnek az egyes országokban. Bár tipikusabbak a több-kevesebb állami beavatkozással működő modellek, szélsőséges eltérések tapasztalhatók, s az állami monopóliumtól (pl. korábbi svéd megoldás) az érdemi állami beavatkozásoktól mentes liberalizált megoldásokig terjed a skála. Magyarország a korábbi, elsősorban adminisztratív piacra lépési korlátokon alapuló modellt 2006-tól átalakította, s az ún. gyógyszer-gazdaságossági törvény lényeges változásokat hozott a gyógyszerár alapítás szabályozásában, gyökeresen megváltoztatva a gyógyszertárak közötti verseny intenzitását és eszközeit.

A pályázat keretében a GVH VKK azt várja a pályázótól, hogy keressen választ, s bizonyítékokat arra, hogy milyen előnyös és hátrányos változásokat hozott a patikapiaci szabályozás átalakítása a fogyasztók szempontjából. A pályázó adjon részletes, strukturált képet a szabályozás változások hatásairól. Ennek keretében mutassa be, például, hogy változott-e és ha igen, hogyan, mi miatt a betegek gyógyszerhez jutási lehetősége a fogyasztók lakóhelyének függvényében időben, földrajzi távolságban, választékban és árakban. Javult-e, vagy romlott a fogyasztói tájékoztatás minősége, s ha igen hol és miben. Kimutathatóak-e és milyen eltérések a különböző jellegzetességgel rendelkező gyógyszertárak között (pl. független, tulajdonosi csoporthoz, szerződéses lánchoz tartozó patikák, esetleg településméret, vagy fogyasztói csoportok szerinti eltérések alapján)? Mutassa be, hogy milyen változásokat hozott egyes gyógyszerek patikán kívüli, és internetes árusításának engedélyezése, illetve más kereskedelmi szolgáltatások (például házhoz szállítás) megjelenési lehetősége. Hatott-e a kereskedelmi verseny intenzitásának növekedése a gyógyszertárak által nyújtott egészségügyi szolgáltatások kínálatára? Tárja fel, hogy melyek azok a szabályozási elemek, szűk keresztmetszetek, amelyek nehezítik az új gyógyszertárak alakulását, illetve a piaci igényekhez való alkalmazkodást lassítják. A GVH VKK nemzetközi kitekintést is szeretne látni, amelyben a pályázó összefoglalná, hogy milyen hasonló változások zajlottak más országokban, s azok milyen átalakulásokat hoztak, illetve milyen eltérések tapasztalhatóak a magyar piacon, s azok milyen okokra visszavezethetőek.

J./ Az agrárrendtartási és kereskedelmi törvények egyes beszállító-védelmi szabályai érvényesülésének tapasztalatai

Mintegy 6 éve vannak hatályban az agrárpiaci rendtartásról szóló 2003. évi XVI. törvény mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek beszerzési ár alatti eladásának tiltására és a 30 napos fizetési határidőre vonatkozó szabályai; és 3 éve, hogy a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény is visszaélést tiltó magatartási szabályokat tartalmaz a jelentős vevői erővel rendelkező kereskedőket illetően. A fenti szabályozások a felismert alkuerő különbségre kíséreltek meg többletvédelmet biztosítani a „gyengébb” feleknek, ezzel segítve azokat az esetleges hátrányok leküzdésében.

A beszállítói vélemények szerint azonban ezek a szabályok nem tudtak érezhető pozitív hatást gyakorolni, azok nem voltak képesek érdemben segíteni a beszállítók alkuhelyzetén, így változatlanul erős a kiszolgáltatottságuk.

A pályázat keretében a GVH VKK azt várja a pályázótól, hogy – nem kimerítő jelleggel – az alábbi kérdésekre keressen választ:

Mennyire befolyásolta a fenti két törvény a cégek szerződéses gyakorlatát? Az egyes jogalkalmazói fellépések milyen következményekkel jártak az érintett vállalatok szerződéses gyakorlatában? Van-e olyan beszállítói vállalati kör, amelyen segítettek az alkufolyamat

során a törvényi rendelkezések? Milyenek a tényleges fizetési határidők léteznek jelenleg a gyakorlatban? Milyenek a tényleges eladási árak a beszerzési árakkal összevetve? Kimutatható a rendelkezések hatása a beszerzési árakra vonatkozó tárgyalásokon? Előfordulnak-e olyan megoldások, amelyekkel megkerülhetőek a tiltó rendelkezések? Milyen szerződéses, árazási, esetleg más technikai megoldások léteznek erre a kereskedelmi láncoknál? Milyen egyéb okok játszanak közre abban, hogy a rendelkezések nem érvényesülnek észlelhetően a gyakorlatban? Az egyes etikai kódex típusú megoldások miért nem tudtak életre kelni? Milyen érdekek, okok játszottak közre abban, hogy ahol erre kísérletek történtek, ott sincsenek egyértelműen pozitív tapasztalatok? Tipikusan milyen módszerekkel oldják meg a beszállító és vevő közötti vitás kérdéseket a napi gyakorlatban? Milyen megfontolások tartják vissza a beszállítókat attól, hogy etikai testületekhez, jogalkalmazó hatóságokhoz, vagy bírósághoz forduljanak? Vannak-e más országokban igazolhatóan pozitív eredményeket hozó szabályozási, vagy más megoldások ezen a területen? Azokban az országokban, ahol kísérletet sem tettek a náluk is hasonlóan létező gondok ilyen úton történő kezelésére, milyen megfontolások alapján tartózkodtak az állami beavatkozástól?

4. A pályázók köre

A fenti pályázati témák bármelyikének kidolgozására vállalkozhat magánszemély vagy jogi személy (jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság), kutatóintézet, oktatási intézmény, társadalmi szervezet.

5. Pénzügyi feltételek

5.1 A pályázat pénzügyi keretei

Jelen pályázaton felhasználható pénzügyi keret a GVH VKK költségvetésében rendelkezésre áll. A GVH VKK a GVH részjogkörű költségvetési egysége, amely az elemi költségvetésében jóváhagyott és hozzárendelt valamennyi előirányzata felett rendelkezési jogosultsággal bír.

5.2 Az elnyerhető támogatás mértéke

A program vagy tevékenység költségeinek 100 %-a.

5.3 Az elnyerhető támogatás értéke

Maximum 7,5 millió Ft.

5.4 A támogatás típusa

Vissza nem térítendő támogatás.

5.5 A támogatás módja

Elsődlegesen **utófinanszírozás**, a támogatás folyósítása a támogatási szerződés szerint, a GVH VKK által elfogadott szakmai és pénzügyi beszámolást követően történik. A GVH VKK előleget nem biztosít, ettől azonban *kivételes és indokolt esetben* el lehet térni. Amennyiben a támogatott program, feladat vagy tevékenység több részletben is megvalósítható, a támogatási szerződésben részletezettek szerint lehetőség van – a megvalósított részeredmény utólagos finanszírozásával – a támogatás részletekben történő folyósítására, ebben az esetben a beszámolás is ehhez az ütemezéshez igazodik.

5.6 A támogatás igénylésének és felhasználásának feltételei

Amennyiben a pályázó a pályázati programhoz vagy tevékenységhez a benyújtott költségterv 100 %-át el nem érő mértékű támogatást igényel (pl. mivel a költségek meghaladják a pályázaton elnyerhető összeg maximumát), a költségek fennmaradó hányadát magának kell fedeznie (saját forrás). A saját forrás meglétét a GVH VKK felé a pályázat során igazolni kell, annak ténye a támogatási szerződésben is szerepel. A saját forrás az államháztartás valamely alrendszeréből származó támogatásból is finanszírozható,

de az igényelt támogatások nem eredményezhetnek nyereséget a pályázónak, illetve a pályázat elbírálása során előnyben részesülnek a más – állami vagy önkormányzati költségvetési – forrásból még nem támogatott pályázatok.

A támogatás kizárólag a támogatott programhoz, tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó ésszerű és indokolt költségek (pl. személyi és dologi kiadások) fedezésére, a támogatási szerződésben részletezettek szerint használható fel. A támogatás felhasználható a pályázati program megvalósításához szorosan kapcsolódó szakmai rendezvényen (konferencián, tanulmányúton) való részvétel és utazás költségeinek fedezésére.

6. A pályázás módja

A benyújtandó **pályázati dokumentációnak tartalmaznia kell:**

- a pályázati űrlapot;
- a pályázó és eddigi szakmai tevékenysége rövid bemutatását legfeljebb 3 oldal terjedelemben (1. sz. melléklet);
- a pályázó gazdálkodásáról szóló tájékoztatót (2. sz. melléklet)¹;
- a pályázati téma megvalósítására vonatkozó munkatervet (3. sz. melléklet);
- az igényelt támogatást alátámasztó költségtervet (4. sz. melléklet);
- a pályázó 5. sz. melléklet szerinti nyilatkozatait, illetve szükség esetén azok igazolását;
- a pályázó 6. sz. melléklet szerinti nyilatkozatát a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény 6. §-ának (1) bekezdése szerinti összeférhetetlenség, valamint 8. §-ának (1) bekezdése szerinti érintettség fennállásáról;
- a pályázó 7. sz. melléklet szerinti érintettség közzétételi kérelmét², amennyiben a pályázó érintettsége a 6. sz. melléklet szerinti nyilatkozata alapján fennáll;
- a pályázó létezését igazoló, 30 napnál nem régebbi okiratot vagy annak hiteles másolatát³ (8. sz. melléklet).

A pályázati dokumentáció benyújtásához szükséges formanyomtatványok (pályázati űrlap, 1.-7. sz. mellékletek) elektronikus úton, a GVH VKK honlapján (www.versenykultura.hu) érhetők el. Pályázat kizárólag ezen formanyomtatványok kitöltésével nyújtható be.⁴ A kitöltött formanyomtatványokat el kell látni a pályázó törvényes képviselőjének aláírásával és a szervezet bélyegzőjével.

A pályázati dokumentációt **három példányban** (egy eredeti és két másolati) kell benyújtani. A kitöltött formanyomtatványokat elektronikus adathordozón is csatolni kell a benyújtott dokumentációhoz.

A pályázat benyújtása kizárólag **postai úton** történhet. A pályázatot a Gazdasági Versenyhivatal Versenykultúra Központjának címére kell eljuttatni (1245 Budapest 5., Pf. 1036.), a borítékon tüntessék fel a pályázati eljárás számát (GVH VKK/2/2009).

A pályázat **beadására 2009. október 1-30. (postai bélyegző szerint) között van lehetőség** azzal, hogy **a pályázati programnak és a beszámolásnak is meg kell valósulnia legkésőbb 2010. október 15-ig.**

A GVH VKK tehát nem zárja ki a módosított munkaterv által felölelt (2009. szeptember 15. és december 31. közötti) időszakot követően lezáruló, illetve több éves kifutású programok esetén azok egy részét képező programok támogatását azzal, hogy támogatásban csak olyan program részesíthető, amelynél a pályázat eredménye vagy a pályázati célokkal összefüggésben értékelhető részeredménye a támogatott időszak alatt ténylegesen

¹ Magánszemélyek és oktatási intézmények kivételével.

² Amennyiben az érintettséget megalapozó körülmény a pályázat benyújtását követően jut a pályázó tudomására, haladéktalanul gondoskodik a GVH VKK tájékoztatásáról a 7. sz. melléklet szerinti érintettség közzétételi kérelemmel.

³ Magánszemélyek és oktatási intézmények kivételével.

⁴ A formanyomtatványok elektronikusán szerkeszthetők, de a tartalmuk nem változtatható meg.

megvalósul, de legalább olyan fázisba jut, amely a pénzügyi elszámolást lehetővé teszi. A GVH VKK támogatást minden esetben a megvalósított pályázati (rész)eredményekre tekintettel, *utólagosan* nyújt. A pályázat benyújtása előtt már teljes egészében megvalósított program utólagos támogatása nem kérhető.

A pályázattal kapcsolatos **további felvilágosítást írásban** lehet kérni a GVH VKK-tól a **472-8898 faxszámon** vagy a **versenykultura@gvh.hu** e-mail címen.

7. A pályázat elbírálása

A bíráló első szakaszában a formai követelmények ellenőrzése történik. A határidőn túl benyújtott, továbbá a pályázati feltételeknek meg nem felelő pályázatok nem kerülnek érdemi elbírálásra.

A pályázatok szakmai tartalmának elbírálását a GVH VKK munkatársaiból álló, legalább három fős **bíráló bizottság** végzi.

A bíráló bizottság – amennyiben a pályázat elbírálásához szükségesnek tartja – a pályázat szakmai vagy pénzügyi tartalmával kapcsolatban írásban kérdést tehet fel a pályázónak (nem a pályázat esetleges hiányainak pótlása érdekében).

A pályázatok elbírálásának **főbb szempontjai**:

- a munkaterv szakmailag mennyire tekinthető megalapozottnak, illetve mennyiben felel meg a pályázati kiírás célkitűzéseinek;
- a költségterv reális-e (a költségek nagysága és felosztása); továbbá
- a pályázó eddigi szakmai tevékenysége milyen eredményeket mutatott fel.

A bíráló bizottság az esetlegesen forráshiány miatt nem támogatható, de egyebekben szakmailag megfelelő pályázatok sorrendjét is meghatározza. Ha valamely nyertes pályázó a támogatási döntés meghozatalát követően visszalép, vagy a támogatási szerződés megkötésére mégsem kerül sor, a támogatás – a bíráló bizottság által felállított sorrendben – a soron következő, korábban forráshiány miatt nem támogatott, de szakmailag megfelelő pályázat benyújtóját illeti.

Nem nyújtható támogatás olyan pályázó részére, aki:

- a pályázati dokumentációban vállalt saját forrással nem rendelkezik, vagy azt nem igazolja megfelelően;
- csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt áll;
- az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 178. § 20. pontjában meghatározott köztartozással rendelkezik;⁵
- nem felel meg a rendezett munkaügyi kapcsolatok – az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvényben – meghatározott követelményének;⁶
- a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény 6. §-ának (1) bekezdése szerint összeférhetetlen, illetve 8. §-ának (1) bekezdése szerinti érintettségének közzétételét a pályázatának elbírálásáig nem kérelmezi;
- a pályázati felhívásban meghatározott dokumentumok vagy nyilatkozatok bármelyikét nem csatolja vagy visszavonja.

⁵ **Köztartozás:** törvényben meghatározott, az államháztartás alrendszereinek költségvetéseiből ellátandó feladatok fedezetére előírt fizetési kötelezettség, amelynek megállapítása, ellenőrzése, behajtása bíróság vagy közigazgatási szerv hatáskörébe tartozik, valamint a köztisztviselők működésének fedezetére törvényben előírt fizetési kötelezettség, feltéve, hogy azt önkéntesen az esedékességkor nem teljesítették. Köztartozás az is, ha az államháztartás alrendszereinek költségvetése terhére jogosulatlanul igénybe vett vagy rendeltetésétől eltérően felhasznált támogatás és járulékaik megfizetését az arra hatáskörrel rendelkező szerv elrendeli, és azt a kötelezett az előírt határidőig nem teljesíti. Az állami adóhatóság a támogatás visszafizetéséről rendelkező szerv megkeresésére a költségvetési támogatás visszatartási jogát e tartozások tekintetében is gyakorolja.

⁶ 15. §

A pályázatok **elbírálása folyamatos, a pályázatok elbírálásának végső határideje** minden benyújtott pályázatra nézve **2009. november 30.** A pályázat eredményéről a GVH VKK írásban értesíti a pályázót, s a nyertes pályázók nevét, programjuk rövid leírását és az igényelt, valamint a megítélt támogatás összegét a GVH VKK a honlapján is közzéteszi. A GVH VKK továbbá a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény alapján a pályázók felsorolt adatait, valamint esetleges érintettségük tényét a nevezett törvény által létrehozott www.kozpenzpalyzat.gov.hu honlapon is közzéteszi, ugyanakkor a támogatásban nem részesülő pályázók adatait az elbírálást követő 15 napon belül törli.

A támogatás az igényeltnél alacsonyabb összegben is megállapítható. Amennyiben a pályázó az alacsonyabb összeg esetén is képes a pályázatban vállaltak megvalósítására, erről, valamint arról, hogy megpályázott és az elnyert összeg különbözetére vonatkozó forrás rendelkezésére áll, a döntés kézhezvételét követő 15 napon belül köteles írásban nyilatkozni. A nyilatkozathoz csatolni kell a módosított megvalósítási ütemtervet és költségtervet.

A GVH VKK a nyertes pályázókkal a támogatási döntés meghozatalától számított 30 napon belül **támogatási szerződést** köt, amely részletesen meghatározza a támogatás igénybevételének feltételeit, a megvalósítás, illetve a finanszírozás időbeli ütemezését, az ellenőrzés és elszámolás rendjét. A támogatási szerződés tervezetét a pályázati dokumentáció tartalmazza.

8. Egyéb

A pályázónak a pályázaton nyertes program vagy tevékenység megvalósítása során fel kell tüntetnie, hogy ahhoz a GVH VKK támogatást nyújt.

A pályázó a támogatási szerződésben meghatározottak szerint – az ellenőrzés részeként – a támogatott program vagy tevékenység megvalósításáról szakmai beszámolót készít, illetve a GVH VKK kérésére a program vagy tevékenység eredményeit egyéb formában (például előadás vagy rövid írás formájában) is bemutatja a GVH munkatársai vagy külső szakemberek, érdeklődők számára.

Budapest, 2009. szeptember 17.